

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

א' באדר התשי"ע
15 בפברואר 2010

חוזר פנסיה 3-3-2010
סיווג : מידע ודיווח

הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה ותיקות להן מונה מנהל מיוחד - תיקון

בתוקף סמכותי לפי סעיף 42(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – חוק הפיקוח), ולפי סעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אני מורה כדלקמן :

חוזר פנסיה 4-3-2006 שעניינו הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה ותיקות להן מונה מנהל מיוחד יתוקן כדלקמן :

1. במקום נספח 3 יבוא נספח 1 לחוזר זה.

תחילה

הוראות חוזר זה יחולו על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009 ואילך.

עודד שריג

הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

נספח 1 - שיעורי ריבית להיוון דינאמיים

1. יצירת עקום ריביות עכשוויות

לצורך הכנת המאזן החשבונאי והאקטוארי של הקרן, יש ליצור עקום ריביות עכשוויות באמצעות התשואות לפדיון על אג"ח ממשלתיות סחירות צמודות מדד שפורסמו על ידי החברה המצטטת במועד האחרון שלפני יום המאזן.

2. גזירת עקום תשואה של ריביות עתידיות (forward rates)

א. לגבי כל הטווח לפדיון לגביו נוצר עקום ריביות עכשוויות כאמור בסעיף 1, ייגזר עקום תשואה של ריביות עתידיות לפי הנוסחה הבאה:

$$(1 + R_{t,2})^2 = (1 + R_{t,1})(1 + f_{t+1,1}) \quad \text{- לגבי שתי תקופות}$$

$$(1 + R_{t,n})^n = (1 + R_{t,n-1})^{n-1} (1 + f_{t+n-1,1}) \quad \text{- לגבי מקרה כללי}$$

לעניין זה –

$$R_{t,n} = \text{שיעור ריבית עכשווי בזמן } t, \text{ על אג"ח עם } n \text{ תקופות לפדיון.}$$

$f_{t+n-1,1}$ = שיעור ריבית עתידי (forward rate) גלום לתקופה אחת המתחילה בזמן $t+n-1$.

ב. לגבי תקופות בטווח הארוך לגביהן לא פורסמו תשואות לפדיון כאמור בסעיף 1, יילקח בחשבון שיעור הריבית העתידי של התקופה האחרונה לה חושב שיעור ריבית עתידי בפסקה (א).

עקום זה ישמש להיוון תזרימי התחייבויות ונכסים כאמור בחוזר ובנספח 1 לעיל.

3. דוגמא לקביעת עקום שיעורי ריבית להיוון

שנה	ריבית עתידית (forward rate) הנגזרת מהתשואות לפדיון	ריבית עכשווית (תשואה לפדיון)
1	3.46%	3.46%
2	3.54%	3.50%
3	3.59%	3.53%
4	3.69%	3.57%
5	3.72%	3.60%
6	3.78%	3.63%

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

ריבית עכשווית (תשואה לפדיון)	ריבית עתידית (forward rate) הנגזרת מהתשואות לפדיון	שנה
3.66%	3.84%	7
3.69%	3.90%	8
3.71%	3.87%	9
3.74%	4.01%	10
3.76%	3.96%	11
3.79%	4.12%	12
3.81%	4.05%	13
3.84%	4.23%	14
3.86%	4.14%	15
3.88%	4.18%	16
3.90%	4.22%	17
3.92%	4.26%	18
3.94%	4.30%	19
3.96%	4.34%	20
3.98%	4.38%	21
3.99%	4.20%	22
4.01%	4.45%	23
4.03%	4.49%	24
4.04%	4.28%	25
-	4.28%	26
-	4.28%	27
..
-	4.28%	80

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

4 . דוגמא להיוון תשלומי פנסיה ותשלומי דמי גמולים

שנה	גביית ד"ג	תשלומי פנסיה	שיעור ריבית forward הדינאמית
1	227	458	3.46%
2	225	352	3.54%
3	224	361	3.59%
4	221	371	3.69%
5	216	383	3.72%
6	212	397	3.78%
7	206	411	3.84%
8	199	430	3.90%
9	191	452	3.87%
10	180	480	4.01%
11	170	504	3.96%
12	160	525	4.12%

הערות –

- א. יש להוון כל תשלום של דמי גמולים או פנסיה, לתקופת ההיוון ממועד המאזן עד למועד התשלום הצפוי, לפי שיעור הריבית העתידית הדינאמית (forward rate) בכל שנה באותה תקופת היוון.
- ב. הדוגמא האמורה מתייחסת רק ל – 12 השנים הראשונות אך יש לחשב את תזרים המזומנים עבור כל השנים הבאות עד למועד התשלום האחרון.

5 . דוגמא של תחזית תזרים מזומנים לצורך הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות

אג"ח מיועדות

הדוגמה המפורטת להלן חושבה על פי נתוני ריבית נכונים ליום 6.11.2003.

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

הון צבור בסוף השנה				שיעור תשואת הקרן הצפויה במשך השנה	שיעור תשואת חסרת סיכון במשך השנה	הכנסות מריבית במשך השנה					גירעון תפעולי	שנה
סה"כ	השקעות אחרות	אג"ח מסוג ערד	אג"ח מסוג מירון	הצפויה במשך השנה	סיכון במשך השנה	סה"כ	על השקעות אחרות	על אג"ח ערד	על אג"ח מירון	על גרעון תפעולי		
6,497	325	0	6,172									
6,589	572	0	6,017	5.55%	3.51%	346	11	0	344	-9	-255	1
6,796	1,083	0	5,713	5.47%	4.08%	353	23	0	335	-6	-146	2
7,001	1,632	0	5,369	5.46%	4.75%	362	51	0	318	-7	-156	3
7,202	2,218	0	4,984	5.42%	4.88%	370	80	0	299	-8	-170	4
7,373	2,820	0	4,553	5.09%	3.92%	357	87	0	278	-7	-187	5
7,524	3,433	0	4,091	4.97%	3.93%	356	111	0	254	-8	-205	6
7,655	4,040	0	3,615	4.89%	4.03%	357	138	0	228	-9	-226	7
7,764	4,630	0	3,134	4.87%	4.21%	361	170	0	201	-11	-252	8
7,847	5,194	0	2,653	4.90%	4.41%	366	204	0	175	-12	-283	9
7,879	5,515	159	2,205	4.70%	4.23%	354	220	0	148	-14	-322	10
7,871	5,510	569	1,792	4.63%	4.24%	349	234	8	123	-16	-357	11
7,826	5,478	934	1,414	4.60%	4.24%	344	234	28	100	-17	-389	12

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

הערות -

- א. שיעור תשואת הקרן הצפויה במשך שנה מסוימת מחושב על פי היחס בין שני אלה:
- סך כל ההכנסות מריבית באותה שנה;
 - הסכום של ההון הצבור בתחילת השנה, בתוספת הכנסות לקרן ובניכוי תשלומי הקרן המוכפלים בגורם השווה לחלק השנה שנשאר בממוצע מאז גביית ההכנסות לקרן או מאז תשלומי הקרן.
- ב. בדוגמא האמורה, הריבית על הגירעון התפעולי בשנה מסוימת חושבה בהתאם לכללים הבאים:
- אין לכסות את הגירעון התפעולי בשנה באמצעות פדיונות מוקדמים של אג"ח מיועדות, כל עוד קיימים נכסים מושקעים אחרים של הקרן;
 - במידה וקיימות אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' בתחילת השנה ואין צורך בפדיונות מוקדמים של אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' בשנה, נשמר משקל האג"ח המיועדות של 30% מסך הנכסים המושקעים של הקרן, גם לאחר כיסוי הגירעון התפעולי.
- ג. בדוגמא האמורה ולצורך הדגמה בלבד:
- גביית הכנסות לקרן וכן תשלומי הקרן מתרחשים בתחילת כל שנה;
 - מוצגות רק 12 השנים הראשונות שבתחזית תזרים המזומנים.